

Nr 348.

Av herr **Lithander**, *angående införande av sommartid.*

Enligt kungl. förordningen den 12 maj 1916 tillämpades i vårt land under tiden 15 maj—30 september 1916 s. k. sommartid, vilket, såsom bekant, innebar att tiden framflyttades en timme under sommaren. Därvid avsågs den 15 maj börja en timme tidigare än enligt den vanliga tidsberäkningen, vilken regleras genom kungl. kungörelsen den 16 juni 1899, och den 30 september sluta en timme senare än enligt sommartiden.

I skrivelse till Konungen anhöll emellertid 1917 års riksdag, att Kungl. Maj:t ville under hela år 1917 bibehålla i tillämpning ovanberörda kungörelsen den 16 juni 1899. Kungl. Maj:t fann ej heller skäl förordna om särskild sommartid under år 1917, och har ej heller sedermera dylikt förordnande meddelats.

De skäl, som främst syntes hava varit avgörande för 1917 års riksdags ställning till frågan om sommartiden torde hava varit, att sommartiden vid sin tillämpning för jordbrukets utövare medfört olägenheter, vilka sammanhänge med den tidiga mjölkningstimmen, dels med omöjligheten att under de första morgontimmarna, då marken ännu är fuktig av dagg, bedriva skördearbetet. Den besparing i kostnaderna för belysning, som kunde vinnas genom sommartiden, syntes också synnerligen obetydlig. Därtill kom, att sommartid icke kunde antagas komma att under år 1917 införas i våra grannländer Norge och Danmark.

I en genom civildepartementets försorg verkställd, den 17 februari 1917 avgiven utredning angående verkningarna av sommartiden i Sverige under år 1916 hava sommartidens för- och nackdelar blivit ingående granskade och belysta.

Även om man bortser från de av kriget förorsakade förhållanden, vartill hänsyn måst tagas vid ovanberörda utredning under år 1917, synas de i utredningen framhållna fördelarna av särskild sommartid vara så stora, att det synes i hög grad önskvärt, att det ånyo tages under övervägande, huruvida icke en sådan tidsberäkning borde införas i vårt land. Den största vikt måste enligt mitt förmenande fästas vid fördelarna av att under sommarmånaderna arbetsdagen begynner en timme tidigare än vanligt. Den största delen av befolkningen är genom sitt arbete förhindrad att vistas ute i fria luften under dygnets ljusa del och skulle genom sommartiden vinna

en timmes dagsljus och en längre sammanhängande fritid under årets vackraste tid. Sommartiden åstadkommer otvivelaktigt ett allmännare tillvaratagande av dagsljuset för rekreation och länder därför till gagn för folkhälsan och det fysiska välbefinnandet. — Erinras kan, att sommartid för närvarande tillämpas i England, Frankrike, Belgien, Holland och vissa av Nordamerikas förenta stater.

Beträffande de olägenheter, som sommartiden torde medföra för jordbrukets del, vill det synas, som om desamma skulle kunna avsevärt reduceras genom åtgärder i överensstämmelse med vad som framhållits i utredningen under punkterna 12. och 13. uti utredningen av 1917. Att, såsom jämväl i denna utredning framhållits, missbelåtenheten med sommartiden från jordbrukarhåll i viss mån kan bero på obenägenhet för rubbningar i gamla vanor, torde icke vara uteslutet.

Införande av sommartid i Sverige lärer, så framt icke särskilda åtgärder kunde vidtagas i tidtabellerna beträffande förbindelserna med grannländerna, icke kunna ske med mindre även dessa länder, främst Norge, samtidigt ansluta sig till samma tidsräkning. Därest riksdagen bifaller nedan framställda förslag angående skrivelse till Konungen, torde det ankomma på Kungl. Maj:t att i detta avseende verkställa erforderlig utredning. Eventuellt synes böra taga i övervägande inkallandet av en konferens med grannländerna i syfte att gemensamt införa sommartid. Lämpligt synes att en konvention avslutas mellan de nordiska länderna, varigenom garanti skulle vinnas för sommartidens varaktighet och bestånd.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder i syfte att sommartid måtte, så snart ske kan, komma till tillämpning inom riket, helst i förening med de andra nordiska länderna.

Stockholm den 1 februari 1926.

Edvard Lithander.
